

RAADSVOORSTEL:

2008-2009

Ons kenmerk: SZ 08.1660808

Registratienummer : GR 08.

Ingekomen op :

Onderwerp: Uitvoeringsplan overige onderdelen armoedebestrijding bij kinderen.

Groningen,

Aan de raad,

1. Inleiding.

Groningen wil een sterke en sociale stad zijn, waarin alle Stadgers actief meedoen. Het bestrijden van armoede speelt hierin een onmisbare rol. Ook onder jonge mensen is er armoede. In Nederland groeien 381.000 kinderen op in een gezin met een laag inkomen¹. Kinderen in gezinnen met een laag inkomen hebben niet dezelfde kansen als kinderen uit overige gezinnen. In het kader van het Armoedepact zijn al acties in gang gezet met als doel armoede en maatschappelijke uitsluiting onder deze groep aan te pakken.

We hebben aangegeven dat onze ambitie verder reikt. Ook het kabinet wil armoede onder jongeren en kinderen sterk verminderen. Om dat te bereiken stelt het kabinet in 2008 en 2009 jaarlijks 40 miljoen euro beschikbaar. Dit extra geld is om gemeenten te stimuleren het aantal kinderen (doelgroep 4-18 jaar) dat om financiële redenen niet meedoet met allerlei activiteiten, in deze kabinetsperiode met de helft terug te brengen. Voor de gemeente Groningen komt voor dit doel in 2008 en 2009 een bedrag beschikbaar van respectievelijk 1.010 duizend euro en 965 duizend euro. Ons college wil deze middelen maximaal besteden om armoede aan te pakken, door zoveel mogelijk kinderen de kans te geven actief deel te nemen aan de "Groningse samenleving".

In juli 2008 bent u via de nota "besteding extra incidentele middelen armoedebestrijding bij kinderen" geïnformeerd hoe we de extra middelen voor armoedebestrijding bij kinderen willen inzetten. We hebben in deze nota ook aangegeven dat we met uitvoeringsplannen zullen komen. In juli 2008 is het uitvoeringsplan "Kinderfonds Armoede en Gezondheid" aan uw raad ter besluitvorming toegezonden. Hierin staat dat we 200 duizend euro voor de komende 4 jaren gaan inzetten voor dit fonds. Het plan van de pc's voor kinderen uit minima gezinnen wordt gelijktijdig met deze nota aan uw raad gepresenteerd. Bij de begrotingsbehandeling voor 2008 heeft de raad hiervoor 1 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de Stadsmeierrechten. Deze middelen zijn niet toereikend. Het voorstel is om voor dit doel vanuit de extra incidentele middelen armoedebestrijding bij kinderen een bedrag van

¹ Aantal kinderen < 15 jaar dat in 2005 in een huishouden leefde met een inkomen onder de lage inkomensgrens (SCP/CBS Armoedemonitor 2007).

1.100 duizend euro te reserveren. Totaal reserveren we voor de pc's een bedrag van maximaal 2,1 miljoen euro.

Deze nota beschrijft tenslotte hoeveel geld we willen inzetten voor de overige onderdelen.

Leeswijzer.

In paragraaf twee gaan we in op de financiële ondersteuning van het Jeugdsportfonds en de Stichting Leergeld. Paragraaf drie geeft meer inzicht in de opzet en de kosten van het mentorenproject voor kinderen. In paragraaf vier geven we de middelen aan, die we extra willen toekennen aan het bureau Stadjerspas. Het doel is om specifieke activiteiten te ontwikkelen voor kinderen. Paragraaf vijf beschrijft het onderzoek dat we doen in het kader van de bestrijding van armoede onder kinderen (afspraken convenant Kinderen doen mee!). Paragraaf zes is een financiële paragraaf. Ten slotte geven we in paragraaf zeven de besluitpunten aan.

2. Kinderen vooruit helpen.

We vinden deelname aan sportieve en/of culturele activiteiten belangrijk. We willen dat kinderen zonder (financiële) belemmeringen of barrières kunnen sporten of kunnen deelnemen aan culturele activiteiten. Deze activiteiten zijn van groot belang voor de fysieke conditie en als middel om waarden en normen, eigenwaarde en sociale vaardigheden bij te brengen. In Groningen zijn twee fondsen actief die hieraan een bijdrage leveren, namelijk het Jeugdsportfonds en de Stichting Leergeld.

Beide organisaties doen dit op een laagdrempelige wijze, met geen of beperkte uitvoeringskosten en middelen. Vaak helpen ze mensen op een slagvaardige manier. Vanaf september 2007 hebben beide organisaties meer dan 400 aanvragen gehonoreerd. Het Jeugdsportfonds biedt kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders de kans om te gaan sporten. Het Jeugdsportfonds betaalt voor de aangemelde kinderen een lidmaatschap van een sportvereniging of sportartikelen. De Stichting Leergeld verleent steun aan schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar die vanwege armoede onvoldoende kunnen deelnemen aan schoolse en buitenschoolse activiteiten. Beide fondsen bieden financiële ondersteuning voor maximaal 225 euro per jaar per kind.

Beide fondsen werken hard aan het werven van sponsors en donateurs. Vanuit de nota "Uitsluiting Uitgesloten" ondersteunen we beide organisaties financieel. We hebben aangegeven dat het afwijzen van aanvragen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. We bieden beide fondsen daarom de garantie dat er voldoende middelen zijn.

Hiervoor hebben we voor 2008 vanuit het Armoedepact nog een bedrag van 25 duizend euro per fonds gereserveerd. Voor de komende jaren willen we dit voortzetten.

In navolging van andere steden (Tilburg, Nijmegen, Apeldoorn) stellen we voor om het Jeugdsportfonds en de Stichting Leergeld in 2009 en 2010 financieel te blijven ondersteunen. We denken aan een bedrag van in totaal 115 duizend euro verspreid over drie jaar per fonds. Met dit geld kunnen meer dan 1000 kinderen in clubverband deelnemen aan activiteiten.

3. Aandacht voor kinderen.

Achtergrond en doelstelling.

Tijdens de gesprekken in het kader van het Armoedepact werd opgemerkt dat er veel kinderen zijn die onvoldoende door hun ouders worden gestimuleerd om mee te doen aan activiteiten. Als ouders zelf in de problemen zitten, zijn er vaak (te) weinig prikkels om samen met het kind een activiteit te ondernemen of het kind te stimuleren.

De SP-fractie kwam in het voorjaar van 2008 met een voorstel (project Petemoei) om hiervoor een extra instrument te ontwikkelen. Uw raad heeft het voorstel positief ontvangen maar heeft aangegeven meer inzicht te willen hebben in de opzet en de kosten van het project. In deze paragraaf werken we de kaders uit voor de opzet van een dergelijk project.

Het project richt zich op kinderen van 6 tot 18 jaar. Vrijwilligers maken (wekelijks of 1 x per 14 dagen) uitstapjes met kinderen die zich in een maatschappelijke achterstands-situatie bevinden. Het kind wordt gekoppeld aan een maatje of mentor (vrijwilliger).

De vrijwilliger biedt aandacht en ondersteuning. We verwachten de kinderen hierdoor meer kansen op positieve en stimulerende ervaringen te kunnen bieden, waardoor sociale vaardigheden verder ontwikkeld kunnen worden en het zelfbeeld een positieve impuls krijgt. Samen ondernemen ze zinvolle activiteiten, zoals sport of een bezoekje aan de bibliotheek, het zwembad of de dierentuin. De onkosten voor deze activiteiten (bijvoorbeeld toegangskaartjes en/of een strippenkaart) worden vergoed. Het gaat steeds om koppels waarbij één kind of jongere gekoppeld is aan één vrijwilliger.

De vrijwilliger biedt continuïteit door minimaal één jaar beschikbaar te zijn.

Doelgroep.

Het mentorenproject zorgt ervoor dat mensen beter functioneren in het dagelijkse bestaan. Het gaat hierbij niet om kinderen en jongeren die al ontspoord zijn en weer in het gareel moeten. Doel van dit project is juist om kinderen en jongeren met een zwakke maatschappelijke uitgangspositie te ondersteunen en te voorkomen dat zij afglijden met alle negatieve gevolgen van dien.

Financieel-juridische kaders.

Wij vinden dat het opzetten en coördineren van een door vrijwilligers uitgevoerd mentorenproject ten behoeve van welzijn van kinderen bij maatschappelijke (vrijwilligers) organisaties thuishoort. Daarbij komt dat wij graag willen dat het initiatief ook mede wordt gedragen door organisaties die al ervaring hebben opgedaan met het werken met vrijwilligers en waarvan de activiteiten goed aansluiten bij het helpen van kinderen uit gezinnen in een kwetsbare positie.

We stellen voor het project te financieren op basis van subsidieverlening aan maatschappelijke organisaties met zo min mogelijk uitvoering van de zijde van de gemeente. Deze wijze van financiering past ook goed bij dit project omdat ontwikkeling en opzet nog niet tot in detail duidelijk zijn c.q. het een experimenteel karakter heeft.

Om die reden willen we dit project laten starten als proef op beperkte schaal.

Organisatie en uitvoering.

We zijn in gesprek met verschillende maatschappelijke instellingen die een goed netwerk hebben in de stad en ervaring hebben met soortgelijke projecten. We vragen deze instellingen of zij voor dit specifieke project een plan van aanpak willen schrijven.

We vinden het belangrijk dat ze gebruik maken van elkaars netwerk, dat ze zoveel mogelijk

met elkaar samenwerken en zo mogelijk ook met een gezamenlijk plan komen. Vanuit de gemeente willen we één coördinatiepunt.

We starten met een proefproject. Soortgelijke projecten in het land (Zoetermeer, Den Haag) adviseren om het eerste jaar kleinschalig te beginnen en niet meer dan ca 25 koppelingen tussen vrijwilliger en kind/jongere tot stand te brengen. De reden om voor kleinschaligheid te kiezen is dat we beter de knelpunten en succesfactoren in beeld kunnen brengen. We gaan dit experiment uitwerken voor twee wijken in de stad, namelijk de wijk Paddepoel en de wijk Selwerd (Concordiabuurt). In deze wijken wonen relatief veel kinderen uit minimagezinnen. Verder laten de cijfers over 2007 zien, dat er vanuit deze wijken veel aanvragen zijn ingediend voor het Kinderfonds Armoede en Gezondheid. Het project wordt uiterlijk na één jaar geëvalueerd en afhankelijk van de resultaten kan het project breder uitgerold worden en kunnen meer koppelingen tot stand gebracht worden. We streven ernaar om over vier jaar minimaal 60 tot 100 koppelingen per jaar tot stand te brengen.

De uitvoerende instelling screent en selecteert vrijwilligers die bereid zijn in dit project te participeren en die naar het oordeel van de professional in aanmerking komen om gedurende minimaal 1 jaar een kind te begeleiden. Tijdens de intakeprocedure zal de vrijwilliger worden verzocht een Verklaring omtrent het Gedrag te overhandigen. Bovendien zal er naar referenties worden gevraagd. Dit is ter bescherming van de te begeleiden kinderen en jongeren, zodat de kans op deelname van vrijwilligers met een strafblad (zedendelict) wordt uitgesloten. Vrijwilligers zijn mensen vanaf 21 jaar met het hart op de goede plek en verantwoordelijkheidsgevoel voor de maatschappij om hen heen. Vrijwilligers worden in de periode van het mentorschap begeleid en getraind. De werkwijze en vorderingen van de vrijwilligers in contact met kind en ouders worden geëvalueerd en ervaringen en bevindingen worden uitgewisseld tijdens intervisie- en/of themabijeenkomsten.

In dezelfde periode wordt ook begonnen met de selectie en intake van de kinderen/jongeren. Dit zal plaatsvinden in nauwe samenwerking met degene die het kind heeft aangemeld, zoals de ouders, de school of een hulpverlenende instelling.

In het najaar van 2008 willen we starten met het project.

Begroting

lasten	2008	2009	2010	2011	
1. Kind gerelateerde kosten		28.000	40.000	60.000	
2. Promotie	10.000	10.000	15.000	20.000	
3. Overhead	25.000	27.000	40.000	60.000	
4. Diversen		5.000	5.000	10.000	
Totaal	35.000	70.000	100.000	150.000	355.000

De begroting is gebaseerd op de jaarrekening 2007 van Vitalis. Vitalis organiseert in Den

Haag al 30 jaar een maatjesproject voor kansarme kinderen. De begroting is een groei-model. We willen steeds meer kinderen bereiken. In 2009 worden ca. achtentwintig kinderen gekoppeld, in 2010 veertig en in 2011 zestig. Daarnaast onderzoeken we of we vanaf 2010 een deel van de begroting kunnen dekken uit fondsen en/of sponsoring. Hierbij sluiten we ook aan bij het voornemen zoals we u dat hebben bericht in de begeleidende brief bij de evaluatie van het Armoedepact. We stellen daarin voor een structureel activiteitenfonds in te stellen voor kwetsbare groepen. Wanneer we inderdaad fondsen kunnen werven, dan komen we bij uw raad terug met een nieuwe begroting en een voorstel voor de inzet van de vrij vallende middelen.

Toelichting.

De kindgerelateerde kosten zijn o.a. voor het activiteitengeld voor de koppels (100 tot 300 euro per jaar per koppel) en voor de inzet van casemanagers. Deze casemanagers begeleiden de vrijwilligers. De ervaring van andere gemeenten leert dat een goede begeleiding van de vrijwilligers essentieel is voor het slagen van een dergelijk project. Vrijwilligers moeten zich gedurende de hele periode betrokken blijven voelen en hebben ook ondersteuning nodig bij de activiteiten die zij ondernemen en de knelpunten die zij daarbij tegenkomen. De promotiekosten betreffen uitgaven voor foldermateriaal, affiches en fondsenwerving. De post overhead is gebaseerd op de kosten voor coördinatie, secretariële ondersteuning, huisvesting, kantoorkosten en organisatiekosten.

We reserveren een bedrag van 355 duizend euro om het project in ruim 3 jaar te kunnen uitvoeren. In 2011 bekijken we of we het project willen voortzetten. Dat zal mede afhangen van de vraag in hoeverre fondsen en sponsoren bereid zijn aan het project bij te dragen.

4. Extra activiteiten voor kinderen onder de Stadjerspas.

De Stadjerspas is een kortingspas om de inwoners van de stad te stimuleren tot maatschappelijke participatie. De Stadjerspas biedt voor elk wat wils: jong en oud kan met de pas profiteren van de kortingen op het gebied van winkelen, sport, recreatie, cultuur, kinderactiviteiten, vervoer, cursussen en horeca. We willen participatie bij kinderen bevorderen. Om die reden gaan we extra inzetten op activiteiten voor deze doelgroep. In het actieplan Stadjerspas 2008 – 2010 hebben we aangegeven dat we gaan kijken welke activiteiten voor kinderen uit deze doelgroep extra ondersteuning nodig hebben via het bureau Stadjerspas. We reserveren hiervoor in totaal 30 duizend euro.

5. Onderzoek participatie kinderen in de stad Groningen.

Het Rijk wil met gemeenten in de vorm van een convenant (Kinderen doen mee!) afspraken maken met als doel het aantal kinderen dat maatschappelijk niet meedoet om financiële redenen, met de helft te doen afnemen in deze kabinetsperiode. Wij hechten ook waarde aan deze ambitie en ons college heeft besloten het convenant te ondertekenen.

Eén van de afspraken in het convenant is dat elke gemeente in kaart moet brengen het aantal kinderen dat nu al profiteert van participatiebevorderende maatregelen. De extra middelen moeten ervoor zorgen dat het aantal kinderen in armoede, dat participeert, per gemeente stijgt. De gemeente moet zelf onderzoek doen om uiteindelijk de effecten van de extra inzet te meten. Deze metingen vinden vanaf 2009 tot en met 2011 jaarlijks plaats en gaan over het voorgaande jaar. Uiteraard zullen we daarbij een verbinding leggen met onze jaarlijkse investering in de kinderactiviteiten en het Stimuleringsfonds Jeugd. Zoals in de

<i>Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging</i>						
<p><i>Uit het gemeentefonds wordt in 2008 en 2009 1.010 duizend euro resp. 965 duizend euro ontvangen voor armoedebestrijding (kinderen). Het doel is te bereiken dat meer kinderen uit arme gezinnen kunnen deelnemen aan sport, cultuur of andere activiteiten. In juli 2008 is via de nota "besteding extra incidentele middelen armoedebestrijding bij kinderen" aangegeven hoe we de extra middelen willen inzetten. Ook is in juli 2008 het uitvoeringsplan "Kinderfonds Armoede en Gezondheid" ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Hierin staat dat we 200 duizend euro voor de komende vier jaar gaan inzetten voor dit fonds. Het plan voor pc's voor kinderen uit minima gezinnen wordt in het najaar aan uw raad gepresenteerd. Voor dit doel willen we 1,1 miljoen reserveren. In deze nota is aangegeven hoe we het resterende deel willen inzetten. In totaal 675 duizend euro, waarvan 35 duizend euro in 2008 en 640 duizend euro in de jaren 2009 t/m 2011. Om te voorkomen dat bij de gemeenterekening 2008 laatst vermeld bedrag als voordelig resultaat moet worden gepresenteerd, stellen we voor dat bedrag te doteren aan de reserve kinderfonds armoede.</i></p>						

We stellen u voor te besluiten:

- I. de notitie "Uitvoeringsplan overige onderdelen armoedebestrijding bij kinderen" vast te stellen;
- II. ter financiering van de maatregelen 1 t/m 5 een budget gefaseerd beschikbaar te stellen: in 2008 een bedrag van 35 duizend euro, in 2009 een bedrag van 165 duizend euro, in 2010 een bedrag van 215 duizend euro en in 2011 een bedrag van 260 duizend euro. In totaal 675 duizend euro, te dekken uit de extra beschikbaar gestelde incidentele middelen voor armoedebestrijding bij kinderen;
- III. een bedrag van 640 duizend euro voor komende jaren te doteren aan de "reserve kinderfonds armoede";
- IV. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.